

4. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-19. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

5. Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України (Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України №1243 від 31.10.11 року). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/24565/

ПРОФЕСІЙНЕ ЗРОСТАННЯ ПСИХОЛОГА В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Горенко Мар'яна Вячеславівна
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини
Науковий керівник – док.психол.наук,
професор Сафін Олександр Джамільович

Питання професійного самовизначення та зростання особистості належить до фундаментальних проблем психології. Професійне становлення особистості здійснюється успішно, якщо в процесі фахової підготовки формується система адекватних уявлень про професійну кар'єру, які впливають на формування життєвих та професійних планів особистості, організують і спрямовують її активність, впливають на професійний розвиток та стають регуляторами професійного самовизначення.

Останніми роками, у зв'язку з соціально-економічною та політичною ситуацією в Україні, необхідність у кваліфікованих психологах значно зросла. Відповідно, особливої актуальності набули питання професійного зростання психологів в сучасному суспільстві.

Кар'єра психолога специфічна, тому що вона здійснюється не шляхом просування службовими сходами, а шляхом кваліфікаційного росту. Рівень заробітної плати та успішність залежить від місця роботи та від послуг, які надаються. Найбільш прибутковою вважається приватна практика, але дохід також залежить від кількості людей, які звертаються за допомогою.

Професійне зростання психолога залежить від його самоконтролю та постійного саморозвитку. Після закінчення закладу вищої освіти, фахівець цієї сфери ще не може вважатись справжнім професіоналом. Тільки шляхом практики та методів підвищення кваліфікації він може досягнути професійного успіху. Коли спеціаліст буде мати достатній досвід, володіти сучасними методиками та практиками, тоді він може стати доволі популярним серед клієнтів, буде мати можливість влаштуватись на роботу в престижну організацію або відкрити власний бізнес та займатись приватною практикою. Особливо успішних психологів часто запрошують працювати або просто виступати на телебаченні, радіо, друкуватись у виданнях, тим самим ще більше піднімаючи їх рівень серед аудиторії. Такі можливості будуть сприяти активному просуванню по кар'єрних сходах.

Отож, професійне зростання психолога варто розуміти як активне вдосконалення рівня професіоналізму, який росте з досвідом. Психологам без досвіду роботи досить складно, навіть практично неможливо влаштуватися на престижну високооплачувану роботу. Простіше всього влаштуватись на роботу в дитячі та підліткові заклади освіти (дитячі садочки, школи і т.д.). Заробітна плата у державних навчальних закладах невисока, але, отримавши первинний досвід, можна продовжити роботу у приватних освітніх закладах, кількість яких значно зросла останніми роками в Україні.

Ще однією можливістю для професійної реалізації психолога є реабілітаційні центри (для дітей та підлітків, інвалідів, людей з алкогольною та наркотичною залежністю, осіб з розладами харчової поведінки, жертв насилля, бійців АТО і т.д.). Для роботи в закладах такого типу уже необхідно мати певний досвід.

Побудувати кар'єру психолог може в силових структурах (поліція, органи внутрішніх справ, військова частина і тд.). Такий варіант уже більш престижний та високооплачуваний, а також потребує більших старань та вищої кваліфікації. Зараз у нашій країні, у зв'язку з початком роботи Національної поліції, потреба у кваліфікованих психологах значно зросла. У цій сфері психолог може здійснювати не лише супровід працівників органів внутрішніх справ, але і надавати першу психологічну допомогу населенню при надзвичайних ситуаціях.

Хорошою можливістю реалізувати кар'єру є робота психолога на підприємствах (банки, заводи, організації і тд.). В сучасному світі, у умовах високої активності та постійного стресу, практично в кожному закладі створюють посади корпоративного психолога. Штатний психолог потрібен для підвищення економічної ефективності роботи організації за рахунок оптимізації діяльності її працівників.

Перспективною також є кар'єра у сфері охорони здоров'я. Спеціалісти цього профілю можуть працювати медичними та клінічними психологами, психологами судової медицини, психоаналітиками та консультантами телефонів довіри.

Останніми роками психологи все частіше можуть реалізувати себе у сфері бізнесу. Такі професії як персональний коуч, бізнес-тренер набувають особливої актуальності в Україні.

Ще одним перспективним напрямком розвитку кар'єри психолога є спортивна сфера. На сьогодні в Україні кваліфікованих спортивних психологів ще не достатньо, тому великої конкуренції тут немає. У професійних спортивних команд та відомих спортсменів є штатний психолог, адже від професіоналізму цієї людини багато в чому залежить не тільки успіх спортивних виступів, але і створення комфортної атмосфери в житті спортсменів в цілому, що дозволяє покращити їх результати в майбутньому.

Також психолог може передавати свої знання наступному поколінню, викладаючи психологію у вищих навчальних закладах, а також займаючись науковою роботою.

Отже, на сьогодні у психологів є багато напрямків для професійного зростання. Подальших досліджень потребує питання готовності психолога до професійної діяльності.

Література

1. Горенко М. В. Теоретичний аналіз сутності професійної кар'єри: психологічний аспект. Вісник Національного університету оборони України. Зб-к наук.праць. – К.: НУОУ, 2016. – Вип.1 (47). – С. 13-19
2. Сафін О.Д. Реабілітація та реадптація учасників бойових дій: психологічний дискурс /О.Д. Сафін//Вісник Київського національного університету. Військово-спеціальні науки. Відп. ред. В.В. Балабін. – 2016. - №35. – С. 66-74.

УМОВИ ОСОБИСТІСНОГО ЗРОСТАННЯ ЛІТЕРАТУРНО ОБДАРОВАНОЇ ОСОБИСТОСТІ

Гречуха Ірина Анатоліївна
аспірантка кафедри психології
розвитку та консультування
Житомирський державний університет
імені Івана Франка, м. Житомир.
Науковий керівник - доктор психол. наук, проф.
Журавльова Лариса Петрівна

Обдарованість, як і будь-яка вища психічна функція, детермінується соціальними чинниками. В основі сучасних наукових досліджень вікових особливостей становлення та розвитку обдарованої особистості лежать положення Л. Виготського, Л. Божович,